

**ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В
НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС НА КАФЕДРІ
ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ №3**

Журавльова Л.В., Александрова Н.К., Цівенко О.І.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

l.zhuravlyova@mail.ru

Вступ. Принципи доказової медицини широко впроваджуються в систему охорони здоров'я, наукову і клінічну діяльність, тому при навчанні як студентів, так і лікарів-інтернів слід користуватися цими принципами. На сьогоднішній день у країні спостерігається дефіцит як лікарів-дослідників, які здатні грамотно, з урахуванням сучасних вимог, спланувати наукову роботу, так і кваліфікованих практикуючих лікарів, спроможних якісно проаналізувати результати клінічних досліджень на основі доказової медицини.

Доказова медицина на сьогодні – це ідеологія вдосконалення системи охорони здоров'я, баланс інтересів конкретного пацієнта й держави, провідний інструмент сучасної освіти в медицині і фармації.

Основний матеріал. Одним з головних напрямків роботи в навчальному процесі на кафедрі внутрішньої медицини №3 є цілеспрямоване планування аудиторної та позааудиторної роботи у такий спосіб, щоб студенти та лікарі-інтерни могли закріпити набуті теоретичні знання, опанувати необхідними практичними навичками, вміти оцінити результати сучасних додаткових методів обстеження згідно з протоколами діагностики та лікування захворювань внутрішніх органів, а також закласти основу для подальшого самостійного професійного удосконалення. Майбутній лікар повинен не тільки знати загальноприйняті протоколи, але й володіти сучасними технологіями пошуку нової доказової клінічної інформації.

Видами навчальної діяльності залишаються читання лекцій, проведення практичних, семінарських занять та самостійна робота. Під час вивчення будь-якої теми при обговоренні діагностичної та лікувальної стратегії, профілактики захворювання (у тому числі і рекомендації щодо модифікації способу життя та

факторів ризику, дієти) наголос ставиться на необхідності брати за основу дані доказової медицини. Усі лікарські призначення обґрунтовуються ступенем доказовості.

Сучасному лікарю необхідно не тільки знати загальноприйняті протоколи, але й володіти сучасними технологіями пошуку нової доказової клінічної інформації. Це потребує вміння працювати з різними джерелами інформації. Бібліотекою ХНМУ проводяться семінари, на яких навчають викладачів працювати з електронними ресурсами, такими як Кокранівська бібліотека (www.cochrane.org), система MEDLINE (www.pubmed.org), яка посідає перше місце в рейтингу електронних ресурсів даних доказової медицини, а викладачі, в свою чергу, передають ці знання студентам та лікарям-інтернам.

На кафедрі широко використовуються інноваційні засоби навчання, зокрема мультимедіа технології, які є максимально інформативними, мобільними та компактними як для викладача, так і для майбутніх лікарів. Крім занять в комп'ютерному класі на кафедрі, вони дозволяють навчатись дистанційно, використовуючи відлучені носії інформації (CD та DVD - диски, флеш-карти). Комп'ютерне тестування використовується не тільки для підготовки до іспитів «КРОК-2» та «КРОК-3», а й при визначенні початкового та кінцевого рівнів знань, в проведенні поточного контролю, при самоконтролі і самопідготовці студентів та лікарів-інтернів. Використання інноваційних технологій має велике значення, тому що дає можливість знати сайти європейських та американських медичних товариств, сайти МОЗ, мати Кокранівську базу та користуватися цими даними.

Велику популярність в останні роки набуло дистанційне навчання, для якого певне значення мають відеоматеріали: електронні варіанти підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій. Дистанційне навчання не тільки забезпечує велику аудиторію спеціалістів, але й дозволяє споживачеві освітніх послуг навчатися в зручній для нього час, off line, у такому темпі, який влаштовує. Звичайно ж, дистанційне навчання вимагає нового методичного

забезпечення. Першим кроком кафедри внутрішньої медицини №3 на шляху запровадження дистанційного навчання було створення в 2010 році навчально-наочного посібника з ендокринології, який сьогодні розміщений в Інтернеті.

Останнім часом кафедра внутрішньої медицини №3 приймає участь у виконанні Постанови КМУ від 24.04.2013 року №340 «Про реалізацію пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою». Також кафедра приймає участь у проекті «Післядипломне навчання на сторінках журналу «Ліки України»». Для цього на кафедрі створюються лекції та семінари в програмі Power Point з наступною конвертацією за допомогою конвектора Free Codek Pack, які розміщуються на сайті кафедри, який створений в січні 2014 року і в подальшому можуть бути розміщені на сайті університету. Надалі планується розширити презентації за рахунок відео, а також переопрацювати більшу частину методичного забезпечення занять для можливого його використання у дистанційному навчанні не тільки лікарів загальної практики та лікарів-інтернів, а й студентів, особливо це стосується самостійної роботи.

На сайті кафедри внутрішньої медицини №3 розміщений весь необхідний навчально-методичний та науковий матеріали кафедри, що дає можливість студентам та лікарям-інтернам, практикуючим лікарям, а також якісно проходити підготовку та самопідготовку.

Висновок. Реформування охорони здоров'я, яке відбувається в Україні, висуває високі вимоги до рівня підготовки медичних фахівців. Застосування засад доказової медицини, володіння навичками роботи в мережі Інтернет, використання дистанційного навчання дасть можливість всебічної підготовки спеціалістів для подальшої клінічної і наукової роботи в сучасних умовах. Розроблення методичного забезпечення новітніх методів навчання є кропіткою, але перспективною формою методичної роботи співробітників кафедри.